

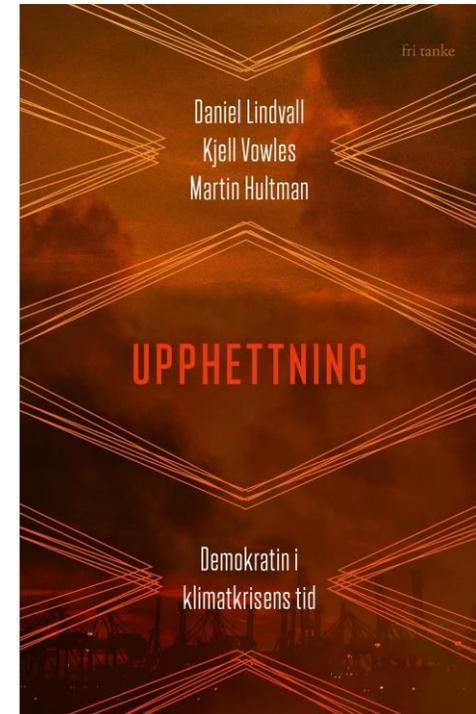
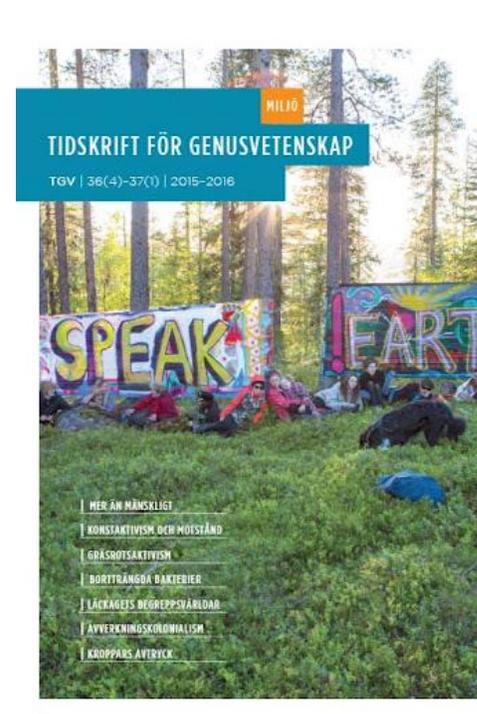
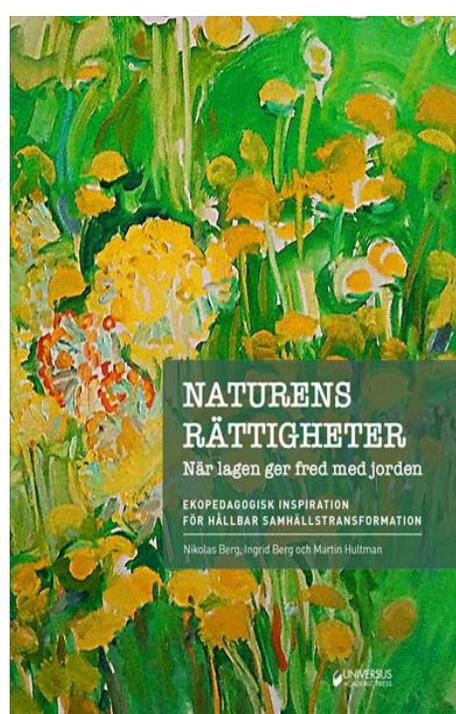
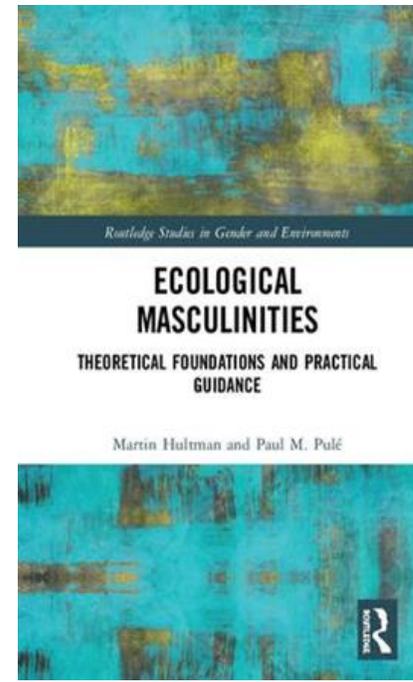
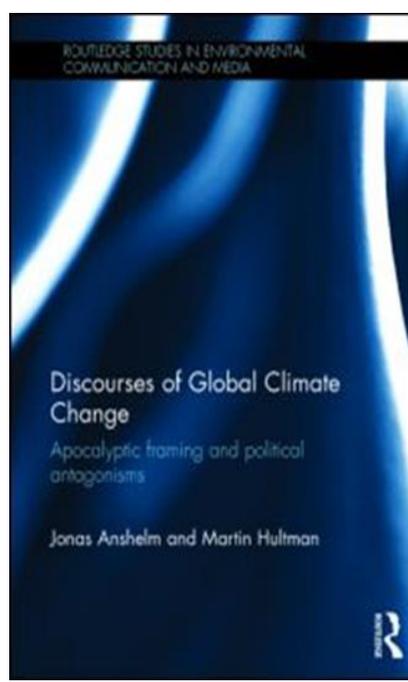
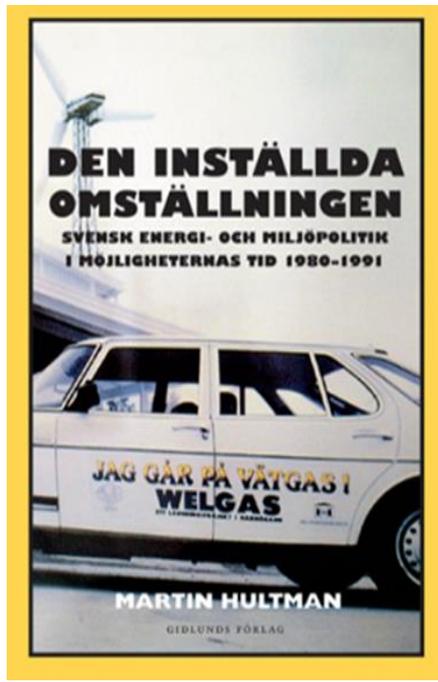
GLOKAL REGENERATIV EKONOMI

Eller - svaret på frågan hur ska vi egentligen ta oss ur det här ekologiska nödläget och skapa ett vettigt kretsloppssamhälle?

Kort om mig

- **Tvårvetenskaplig** docent i Vetenskap-, Teknik- och Miljöstudier
- **20 års** forskning ihop med naturvet, ingenjör, humsam m.fl.
- Forskningsprojekt finansierade av **RJ, Formas, VR and Energimyndigheten**
- Publicerad på **7 språk**, 10+ böcker, 30+artiklar/kapitel
- Leder idag forskargrupp med **7 medlemmar i 4** olika större forskningsprojekt.
- Utsedd till Årets alumn vid LiU, Formas Framtidens forskningsledare och Marie Nisser pristagare.
- Samordnar de globala forskarnätverken **CEFORCED** (Center for Studies of Climate Change Denial) och **Empowering all** (Gender in policy and implementation for achieving transitions to sustainable energy).

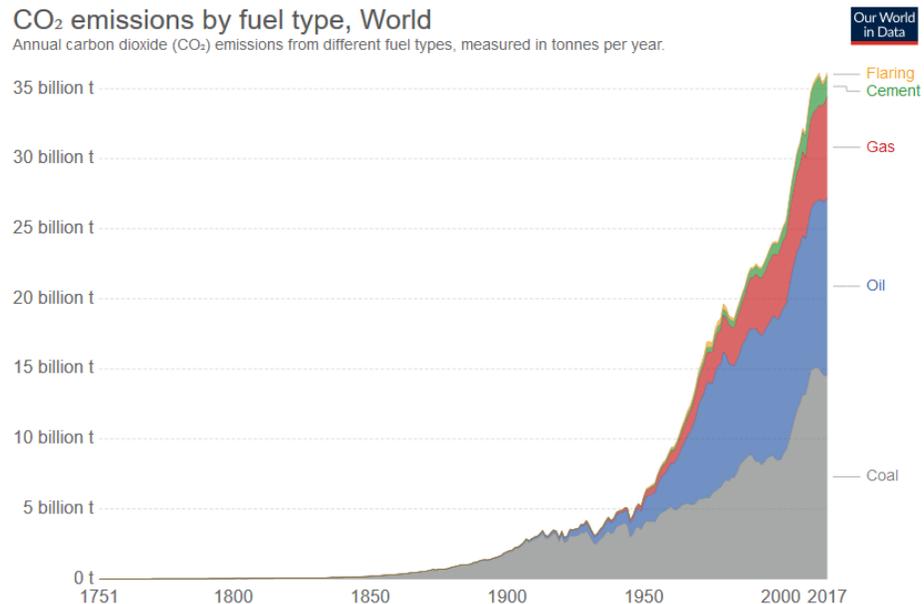
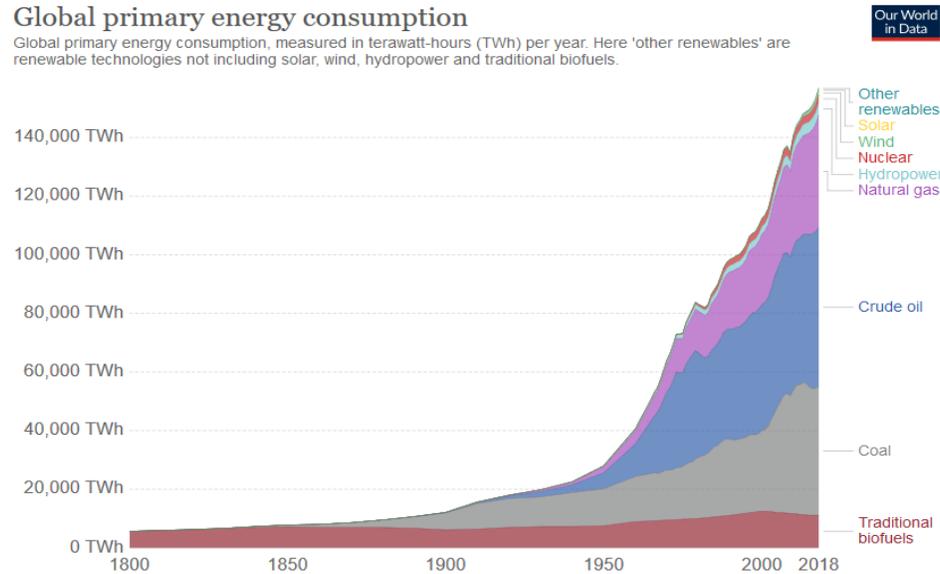
GLOBALA EKONOMI

Storskalig, utvinningslogik, expansionsfokuserad, anonym & fossilberoende

Planetär överlevnadskris 2021. Ekologiskt- och politiskt nödläge.

“Limiting global warming to 1.5°C would require rapid, far-reaching and unprecedented changes in all aspects of society” IPCC, Oct., 2018

Source: Global Carbon Project (GCP); CDIAC

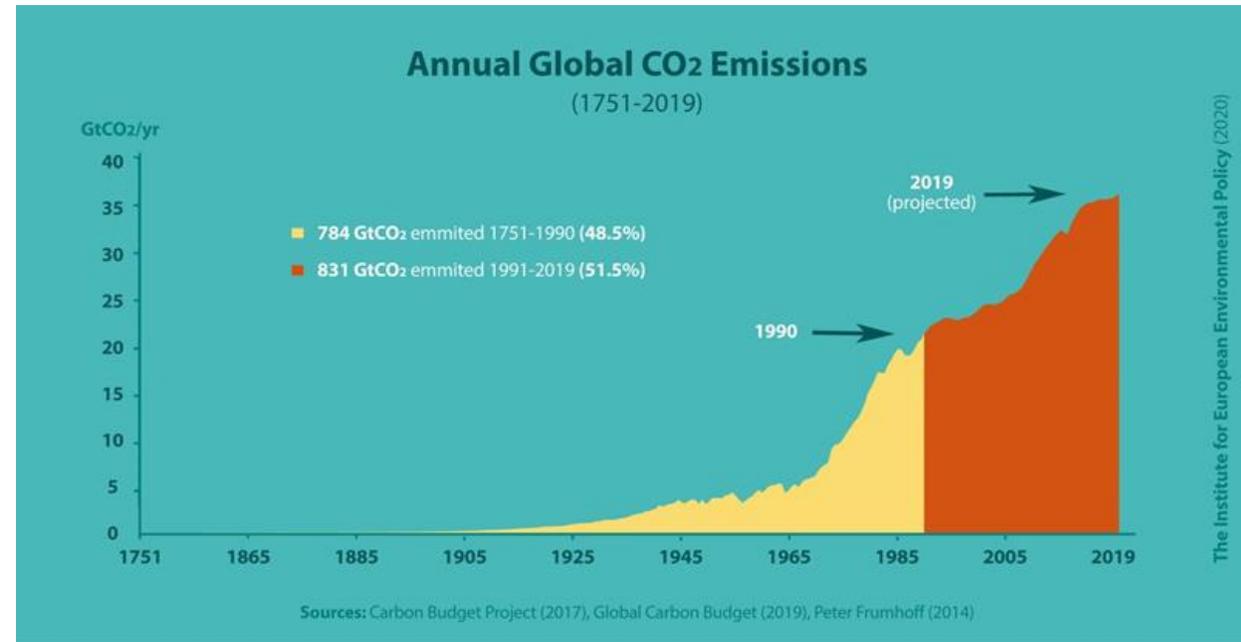
OurWorldInData.org/co2-and-other-greenhouse-gas-emissions/ • CC BY

- Om 1,5 grader ska hållas måste användningen av fossil energi (olja, kol, gas) minska dramatiskt (ca. 10% per år) från och med igår (McGlade & Ekins 2015; Steffen, et al. 2018). Parisavtalet.
- Ca. 80% av den globala ekonomin kolbaserad=fossil energi (IEA, 2019)
- Fossilindustrin subventioneras mer än kostnader för all sjukvård enligt Världsbanken (Coady et. al, 2015, 2019).
- Förnybart ersätter hittills INTE fossilt globalt. Frånvarande Powershift. Istället ökar fossilt globalt, förutom 2009 och 2020.
- Partipolitisk klimatförnekelse i toppen av den politiska makten (Trump t.om. 2021, Bolsonaro, Morrison, Putin, Kaczynski m.fl.) Desinformation.
- Responsförnekelse. 30 år av kunskaper men otillräckligt agerande av politiska ledare från hela spektrat. Till exempel att bygga ny flygplats i Sälen.

Vad har energianvändning med klimatförändringar att göra?

- Energianvändning=koldioxidutsläpp eftersom 85% av energin som säljs och sedan används kommer från kol, gas och olja=växthuseffekt

- Från 1990, globalt mer CO₂ från förbränning av olja, kol och gas än tidigare under människans fossilberoende era
- 804 GtCO₂ de 240 åren 1750-1990
- 872 GtCO₂ de senaste 30 åren 1990-2019

RAISING THE ALARM

Evidence that tipping points are under way has mounted in the past decade. Domino effects have also been proposed.

A. Amazon rainforest
Frequent droughts

D. Boreal forest
Fires and pests changing

H. Permafrost
Thawing

B. Arctic sea ice
Reduction in area

F. Coral reefs
Large-scale die-offs

I. West Antarctic ice sheet
Ice loss accelerating

C. Atlantic circulation
In slowdown since 1950s

G. Greenland ice sheet
Ice loss accelerating

J. Wilkes Basin, East Antarctica
Ice loss accelerating

©nature

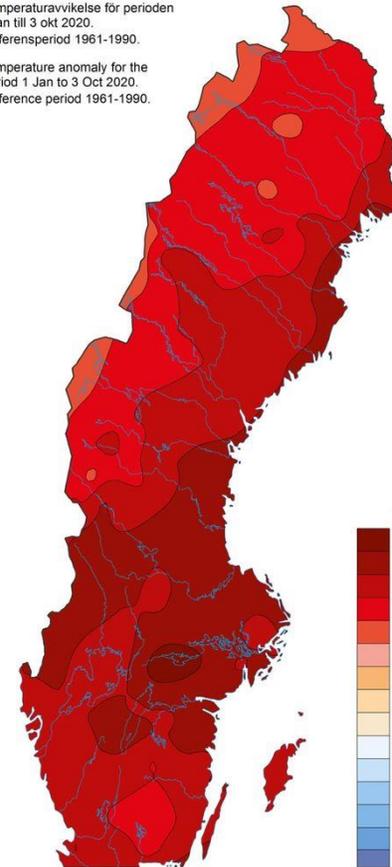
13:43

4G+ 64%

TEMPERATURAVVIKELSE HITTILLS UNDER 2020

Temperaturavvikelse för perioden 1 jan till 3 okt 2020.
Referensperiod 1961-1990.

Temperature anomaly for the period 1 Jan to 3 Oct 2020.
Reference period 1961-1990.

III

O

<

Artutrotning

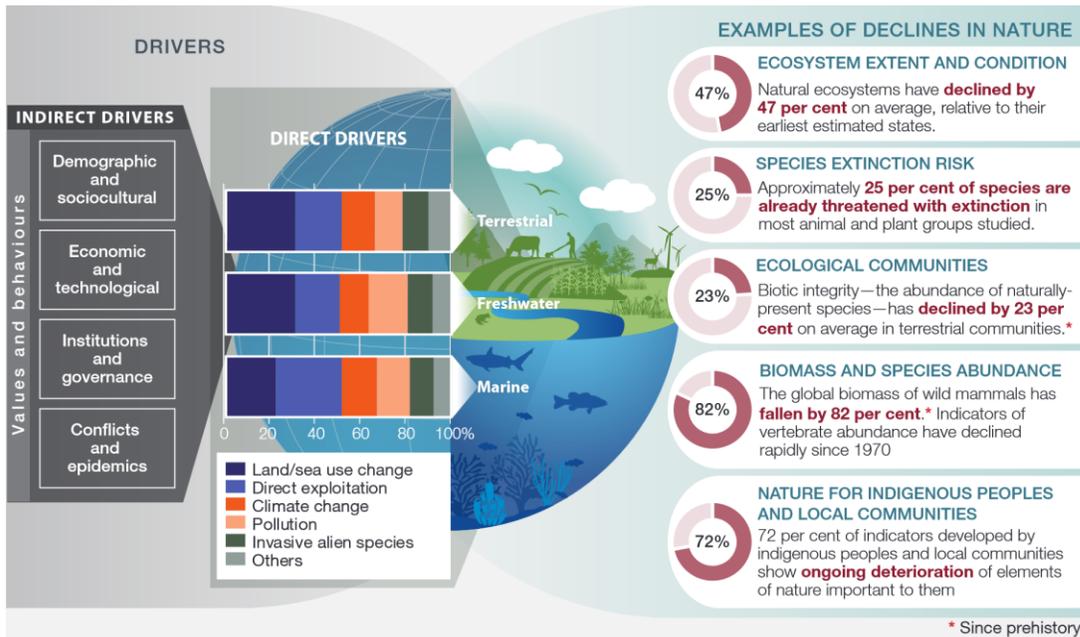
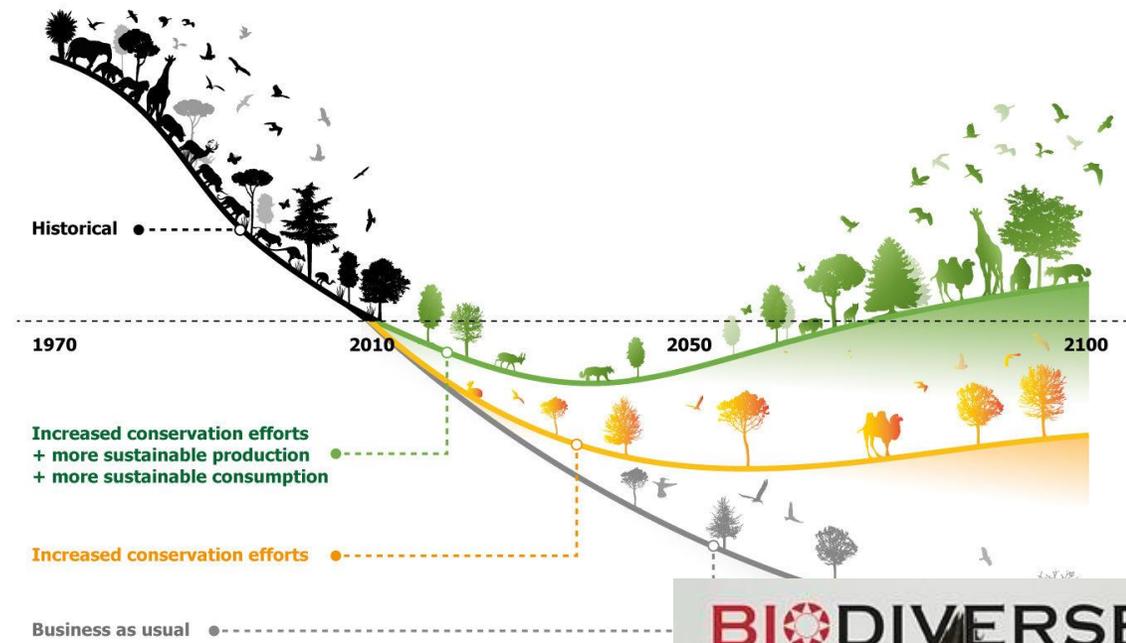
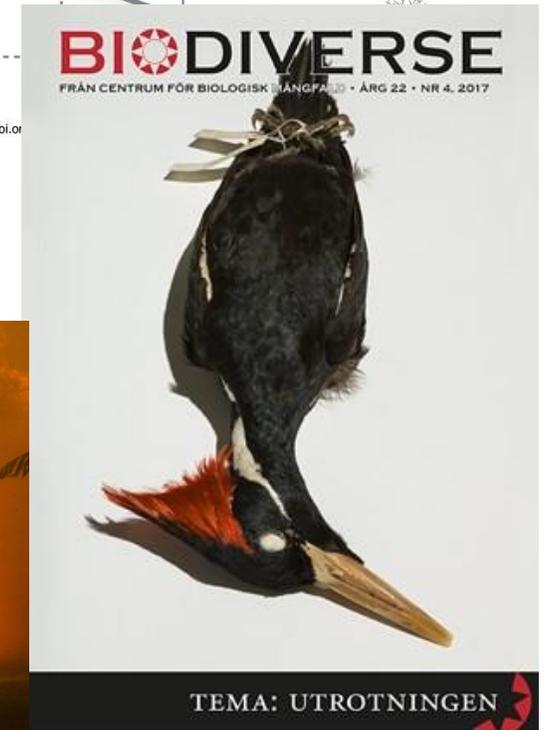

Figure SPM 2 Examples of global declines in nature, emphasizing declines in biodiversity, that have been and are being caused by direct and indirect drivers of change.

This artwork illustrates the main findings of the article, but does not intend to accurately represent its results (<https://doi.org/10.1016/j.spc.2017.04.001>)

IPBES-IPCC CO-SPONSORED WORKSHOP

BIODIVERSITY AND CLIMATE CHANGE

WORKSHOP REPORT

ipcc

INTERGOVERNMENTAL PANEL ON
climate change

- 30 sekunders enskild reflexion

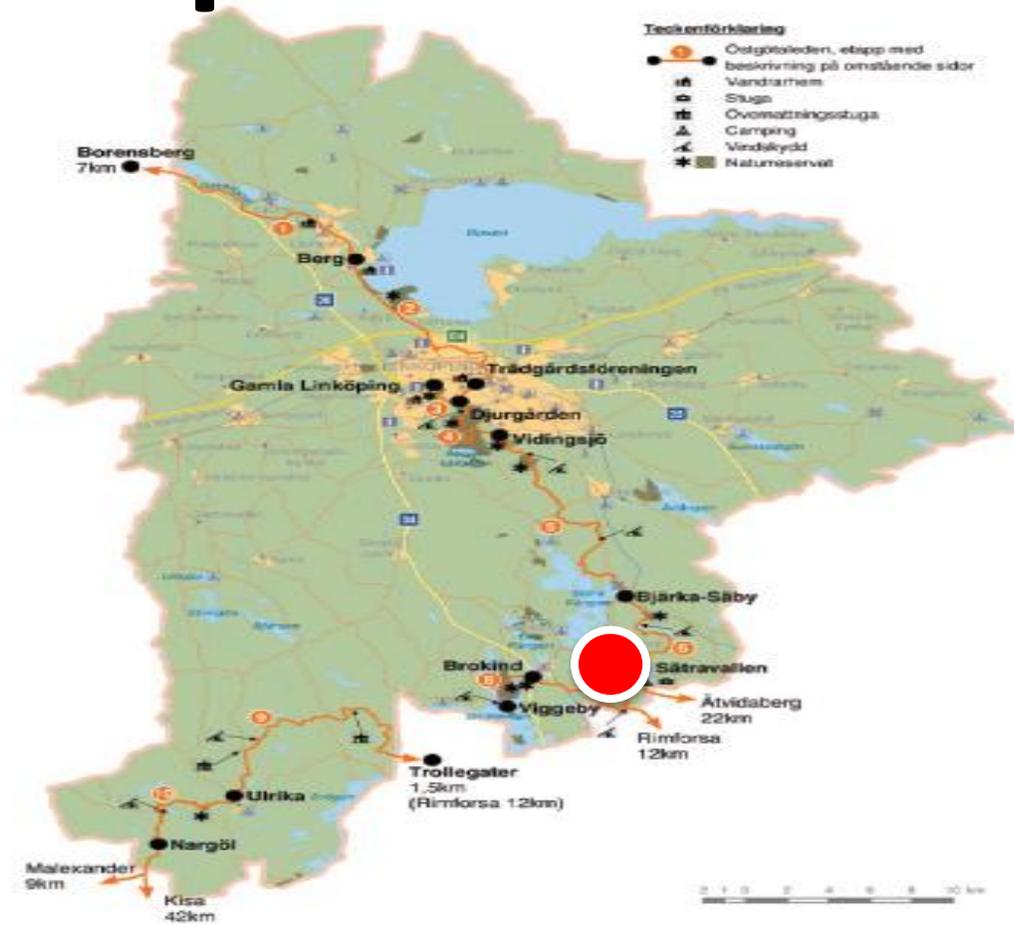
- När och hur kände du för första gången klimatkrisen och artutrotningen i din kropp?

LOKALA EKONOMI

Småskalig, överblickbar, långsiktig & relationell

Bestorp 2007-2015

Bestorps byalag, LEA-analys och arbete för levande lokal ekonomi

Bestorps förutsättningar

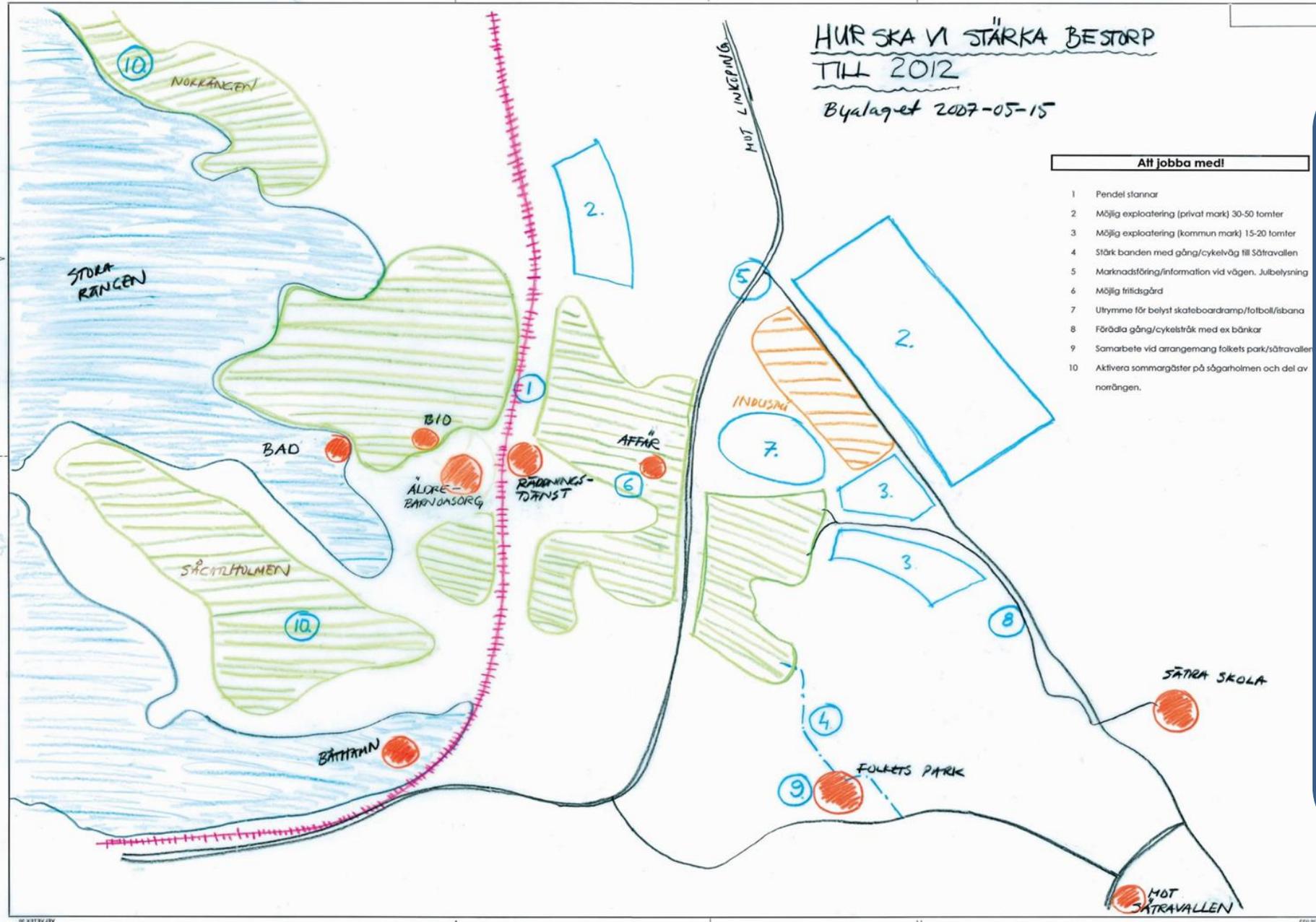

- 25 km söder om Linköping mitt i eklandskapet längs sjön Rängen där Östgötaleden, Kinda Kanal , Stångådalsbanan och väg 687 möts.
- **Närservice** med affären, snickare, plåtslagare, äldreboende, räddningstjänst, bio, folkets hus.
- **Transporter** buss och kanske framtida pendeltåg
- **Boende** hyreslägenheter, villor och mindre fritidshus.
- **Fritidsaktiviteter** inkluderande aktivt byalag, båtklubb, badplats.
- **Skola och förskola** med en aktiv föräldraförening.

LEA=Den lokal-ekonomiska analysen

- Alltid en positiv befolkningspiral i Bestorp. Ökning av invånarantalet från 602 till 749 personer från år 2001 till 2010.
- 68 företag
- Kommunen viktig arbetsgivare (skola, förskola, äldreboende).
- 78 arbetsställen totalt framför allt inom jordbruk, handel och vård/skola.
- Ca 300 pendlar till arbete utanför samhället.
- Inkomstnivåerna är relativt genomsnittet i Sverige höga.
- Lönegapet mellan män och kvinnor är markant större i Bestorp än i Sverige som helhet.
- En satsning på kvinnligt företagande och större lokal arbetsmarknad i Bestorp är en logisk slutsats av nuvarande situation.

BESTORP – VISION

VÅR VISION

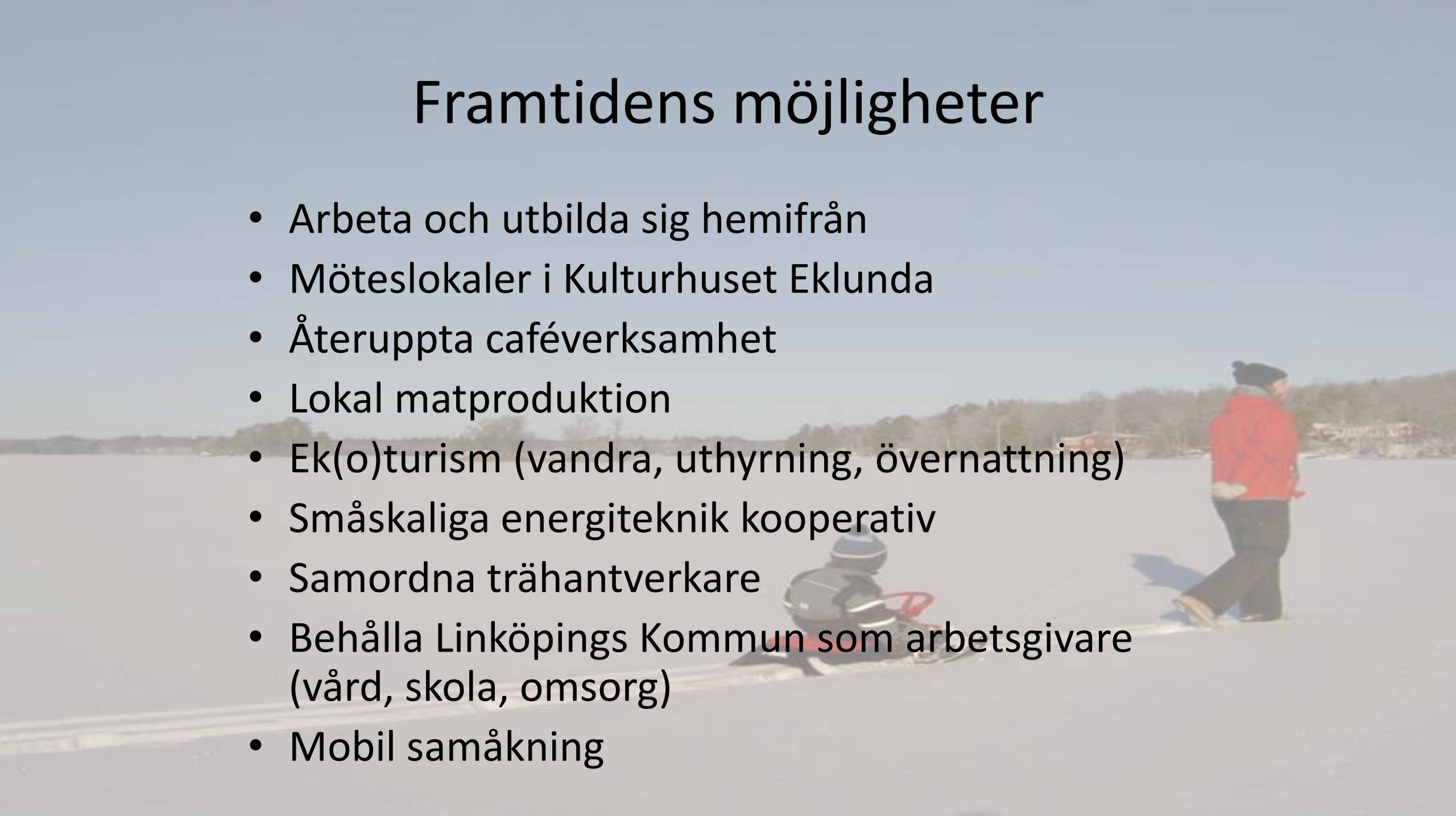
1. Tågpendel
- 2, 3 Nybyggnation med energisnåla hus
4. Cykelväg till Folkets park
5. Välkomstskylt
6. Ungdomens Hus
7. Multibollplan
8. Utöka gångväg med bänkar
9. Kulturmärkt Folkets Park. bl.a midsommarfirande
10. Ek(o)turism
11. Arbetstillfällen

**Ett hållbart samhälle för
alla generationer**

Framtidens möjligheter

- Arbeta och utbilda sig hemifrån
- Möteslokaler i Kulturhuset Eklunda
- Återuppta caféverksamhet
- Lokal matproduktion
- Ek(o)turism (vandring, uthyrning, övernattnig)
- Småskaliga energiteknik kooperativ
- Samordna trähantverkare
- Behålla Linköpings Kommun som arbetsgivare (vård, skola, omsorg)
- Mobil samåkning

Ek(o)turism

- **Cykelled**
- **Knyta samman** Landeryd, Bjärka-Säby, Bestorp, Vårdnäs, Vesterby, Slaka med Tinnerö eklandskap och Linköping.
- **Cykeltävling;** Cykelleden skulle kunna invigas med en årligen återkommande cykeltävling.
- **Vandringsled;** Den eftersatta Östgötaleden går idag längs ena sidan av Rängen och skulle kunna fullborda varvet runt sjön och därmed komma tillbaka till Linköping.
- **Kajakled;** Kinda Kajak hyr idag ut till turister och skulle vilja utveckla denna verksamhet i Rängen.
- **Övernattningspaket;** Liksom runt Bråviken kan paket i samarbete med hotell och restauranger skapas.
- **Matsafari;** Liksom runt Norsholm eller vid Omberg borde producenter av bröd (Slottskafeét bjärka-Säby); glass (Stafsätter); sparris (Sparrislandet); jordgubbar (Hydéns jordgubbar); naturbeteskött (Bestorp) kunna locka smaklökarna.
- **Nya produkter;** Naturen runt sjön ger bra förutsättningar för tryffelodling, äppelodlingar m.m
- **Klätterbanor;** I eklandskapet finns flera sprickbergsformationer som passar utmärkt för klättring. Upp till 40 m lodräta väggar ger utmaningar även till elitklättrare. Utsikten mot sjön skulle vara mycket attraktiv.
- **Båtuthyrning;** Hur hitta platser för hyrbåtar?
- **Plogad isbana;** Holländska och svenska turister har upptäckt nöjet i att åka skridskor på plogade svenska sjöar: <http://www.isbanan.se/>

Detta planerar, bland annat, Byalaget att arbeta med under 2014

- Miljöföreläsningar
- Filmfestival
- Midsommar i Bestorpsparken
- Bestorpsdagen
- Fiber till Bestorp
- Postort Bestorp
- Multibollplan
- Byabladet
- Hemsida www.bestorp.se
- Kommunera i sociala medier
- Badet
- Samarbete med Linköpings kommun
- Samåknings-applikation

Vill du vara med och bidra eller har du funderingar på andra aktiviteter som vi borde prioritera?

Nuvarande och framtida potential i Bestorps näringsliv

En analys av LEA-statistik gällande Bestorp med fokus på kvinnligt företagande

Vernissage!

Visioner om Eklunda

Bestorpsdagen 7/9
Stormöte 16-18.

och delta i diskussionen om hur vi ska utveckla Eklunda!

ByBlaskan

En information från Bestorps Byalag

Bestorp – ett hållbart samhälle för alla generationer

Under två år har Bestorps byalag deltagit i ett EU- Leaderprojekt kallat "Ett hållbart samhälle för alla generationer". Projektet innebär i korthet att vi får tillgång till ekonomiska medel (ca.150 000) om vi i Bestorp samtidigt lägger ner tid på saker som främjar bygden och redovisar vår tid som vi lägger ner frivilligt. Under hösten avslutas projektet och de mest synliga resultaten så här långt är kanske att badplatsen utökats med ett soldäck och en badflotte och att en kulturvandring har genomförts. Till vinter har vi tänkt göra en ny ansökan och förslag (liksom engagemang) på vad vi borde satsa på tas väldigt gärna emot!

HELA RÄNGEN LYSER! - Manifestation för öppenhet, kärlek, respekt och mångfald

da
Löf har satt upp
t drivande i att
informativ hem-
<http://www.bestorp.se>
ser ni vad som
Bestorp. Där finns
ttaktuppgifter och
att engagera sig i
or som du skulle

LÖRDAG 6 DECEMBER
Kl 16.00-18.00
Musikcafé med världsmusikern
Ashoo. Aktuell med nya CD:n
"The Green Man From The South"
på Stiftsgården Vårnäs

Från Kl 18.00
Vi tänder ljus, lyktor,
marschaller och brasor i Bestorp,
Bjärka-Säby, Stafsäter, Brokind,
Svartmåla och Vårnäs för
öppenhet, kärlek och mångfald.

Arrangörer: Bestorps Byalag, Stiftsgården Vårnäs och boende runt sjön Rängen

3: E UPPLAGAN AV BESTORPS BYALAGS MILJÖFÖRELÄSNINGAR

HUR VÄRDERAR VI VÅR MILJÖ?

FYRA FÖRELÄSNINGAR OM SYNEN PÅ OCH ANVÄNDNINGEN AV VÅR NATUR.

Ons. 2 april kl. 19–21, Eklunda i Bestorp

KLIMAT OCH HÅLLBARHET SOM EN ANDLIG UTMANING

Med hjälp av tydliga exempel och välgrundad erfarenhet ska publiken få en bra förståelse varför värderingar om miljön är viktigt, vad andlighet kan innebära för frågor som klimatet och vad vi kan göra för att skapa en framtid vi vill ha inom jordens gränser.

KG HAMMAR är ärkebiskop i Svenska kyrkan 1997–2006. Hammar föredrar en liberalt ekologisk linje inom Svenska kyrkan och hans tid som ärkebiskop utmärktes av stark samhällsengagemang, inte minst i miljöfrågor. Han kämpade även för amnesti för asylsökande, avskrivning av de fattigårdernas skulder, human kriminalvård, tolerans mot människor av annan religiös tro och för homosexuellas rättigheter.

Ons. 9 april kl. 19–21, Eklunda i Bestorp

VARDAGSREVOLUTIONEN. OM ATT VARA DEN FÖRÄNDRING MAN VILL SKA INTRÄFFA

Hur får vi ihop vardagen med våra värderingar? Denna fråga delar människor och familjer, men samtidigt verkar många människor faktiskt kunna leva som den förändring man vill ska inträffa. Vid detta tillfälle ska frågan om hur miljöfrågorna ses som vardagspraktik undersökas.

MIKA LIFNER ska i denna föreläsning/filmvisning dela hur politiken och engagemanget inte bara finns i orden. Lifner visar hur det går att leva i samklang med sina värderingar och hur det får konsekvenser för ens eget liv.

Ons. 16 april kl. 19–21, Eklunda i Bestorp

NÄR MILJÖN BLIR EN DEL AV FRAMTIDEN. URBERGSGRUPPENS PERSPEKTIV.

Vid detta tillfälle ska frågan om hur miljöfrågorna ses som framtidsfrågor och hur ett hållbart resursutnyttjande kan skapas diskuteras.

LISA WANNEBY är engagerad i Urberggruppen där frågor om Sveriges miljöpolitik, framför allt grupppolitik diskuteras. Hon var bland annat en av ledarna för den grupp som påvisade riskerna med att starta en gruva i Öjarskögen på Gotland.

Ons. 23 april kl. 19–21, Eklunda i Bestorp

ÄR DEN VETENSKAPLIGA NATUREN BARA SIFFROR OCH MODELLER?

Utifrån en tydlig förankring i Bjärka-Säby och miljön runt Linköping kommer miljöfrågorna att diskuteras som del i en vetenskaplig uppfattning med en lokal koppling.

HENRIK EKMAN Han är fritidsjournalist och arbetar bland annat med inlägg av natur- och vetenskapsprogram för Sveriges Television. Han var även 2007 programledare för Vetenskapsvård. Ekman tilldelades 2005 Linköpings kommuns honorärsstipendium och utnämndes 2007 till hedersdoktor Linköpings universitet. Två av Ekmans böcker har blivit nominerade till Augustipriset i faktaboken, Ekoparken och Vargen - den jagade jägaren.

VAR EKLUNDA BESTORP 20 KM SÖDER OM LINKÖPING **NÄR ONSDAGAR KL. 19–21**

Innan föreläsningen drar igång bjuder byalaget på fika. Sedan följer cirka en timmes föredrag som avslutas med frågor och diskussion. Varmt välkommen!

Välkommen på spännande föreläsningar!

Enligt alla meteorologiska framtidsscenarioer kommer våra utsläpp av koldioxid och andra växthusgaser att leda till mer oberoende väder. Den mänskligt skapade växthuseffekten kommer att få dramatiska konsekvenser. I Östergötland fick vi känna på dessa nya, kraftfullare och oberoende vädersituationer i form av ett rejält skyfall i somras. Skyfall som dessa kommer att bli vanligare och vanligare till följd av hur människan förändrar sin miljö. De globala klimatförändringarna är också samtidigt lokala och kommer att drabba oss på olika vis.

Denna serie föreläsningar ska handla om hur vi kan förstå detta förändrade klimat, vilket sorts väder vi kan förvänta oss i framtiden samt vad vi kan göra för att minska våra utsläpp av växthusgaser. Föreläsningarna ska också handla om vad vi kan göra åt saken, alltså, hur vi kan agera för att förbättra miljön samt skydda oss från dessa skyfall i framtiden. Serien innehåller fem föreläsningar på kvällstid, 17.30-19.15, på onsdagar (förutom 19 april) i Eklunda, Bestorp, under våren 2012. Vi börjar den 28 mars med Pär Holmgren. Innan det drar igång bjuder byalaget på mackor, kaffe och te. Till Bestorps folks hus, Eklunda, åker du med fördel buss vilket passar utmärkt med föreläsningstiderna.

Varmt välkommen till ett arrangemang i samverkan mellan Linköpings kommun och Bestorps Byalag.

Onsdag 28 mars 17.30-19.15

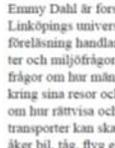
Klimatförändringar, vad är det och varför sker det?

Meteorologen Pär Holmgren introducerar med denna föreläsning hela serien. Med hjälp av tydliga exempel och välgrundad forskning ska publiken få en bra förståelse varför klimatförändringarna är viktigt, vad klimatförändringarna innebär och vad de beror på. Pär är en erfaren föreläsare som har stor kunskap om klimatförändringarna genom sin utbildning och erfarenhet som meteorolog.

Onsdag 11 april 17.30-19.15

Hur rör vi på oss egentligen?

Emmy Dahl är forskare vid Linköpings universitet. Hennes föreläsning handlar om transporter och miljöfrågor. Hon ställer frågor om hur människor tänker kring sina resor och resonerar om hur rättvisa och miljösmarta transporter kan skapas. Hur vi åker bil, tåg, flyg eller hur våra varor transporteras påverkar vår miljö. I denna föreläsning kommer dessa samband att diskuteras och kartläggas.

Onsdag 25 april 17.30-19.15

Omställning till ett klimatsmartare samhälle

Martin Hultman ska hålla i det sista tillfället. Han arbetar som forskare med att förstå svängningarna i svensk energi- och miljöpolitik. Han har kunskap från en tvärvetenskaplig forskarskola där naturvetare, ingenjörer och samhällsvetare arbetat tillsammans för att förstå och lösa framtidens miljö och energiproblem. Denna föreläsning är tänkt att knyta samman sommarens skyfall i Bestorp med de globala klimatförändringarna. Med utgångspunkt i de lokala händelserna och de tidigare föreläsningarna kommer detta avslutande tillfälle att vara mer dialog än föreläsning. Fokus kommer att riktas mot omställning och hur man kan jobba vidare utifrån den kunskap vi tillägnat oss.

Onsdag 4 april 17.30-19.15

Behovet av den klimatsmarta maten!

Matkonsulten Louise Alenbrand kommer i denna föreläsning att prata om hur vår matkonsumtion påverkar miljön och klimatet. Som lösning på detta problem har det startats diverse initiativ gällande lokalproducerad mat som man numera kan hitta på Bondens marknad, klimatsmart mat i skolorna, närproducerade råvaror i butikerna. Denna föreläsning handlar om den klimatpåverkan som vår mat har och hur vi kan göra för att minska denna.

Torsdag 19 april 17.30-19.15

Sänk dina kostnader för ditt boende och spara på miljön samtidigt!

Per Sjöström är energirådgivare vid Linköpings kommun och kunnig på upp- och avvärming av villor. Han har erfarenhet av rådgivning och kunskap om installationer av energiteknik och i denna föreläsning kommer han att tala om hur olika energikällor och energiteknik vi använder i våra hus påverkar vår miljö. Detta är också en stor ekonomisk investering då priserna på el, olja och pellets ändras. Inte minst har detta varit tydligt för många med hög elförbrukning. I denna föreläsning kommer dessa samband att diskuteras samt olika sätt att värma upp huset och att bevara värmen i detsamma kartläggas.

Denna serie föreläsningar handlar om hur vi kan ställa om våra samhällen mot ett mer hållbart sätt att leva. Föreläsningarna ska handla om vad vi kan göra åt saken, alltså, hur vi kan agera för att förbättra miljön samt ändra vårt sätt att använda energi. Serien innehåller fyra föreläsningar på kvällstid, 19.00-21.00, på onsdagar i Eklunda, Bestorp, under våren 2013.

Det är gratis inträde och innan det drar igång bjuder byalaget dessutom på kaffe, te och kaka. Till Bestorp, som ligger söder om Linköping längs med sjön Rängen, åker du med fördel buss eller samåker med någon vän.

Varmt välkommen till ett arrangemang i samverkan mellan Bestorps Byalag och Hela Sverige ska leva!

Har du frågor? Kontakta då Martin Hultman, 013-770 60, martin.rolf.hultman@gmail.com

Föreläsningsserie 2013

den stora omställningen - en föreläsningsserie om energi- och miljöfrågor

3 april 2013 kl 19 - 21
Miljöproblem och lösningar
Samhällsombud Maria Wetterstrand är en skicklig föreläsare som har stor kunskap om energi och miljöfrågor genom sin utbildning och erfarenhet. Efter att varit språkrör för Miljöpartiet har hon de senaste åren arbetat som krönikör och föreläsare i hållbart omställningsarbete.

10 april 2013 19 - 21
Nationella och internationella erfarenheter av omställningsarbete
Jan Forsmark är koordinatör för Omställning Sverige i organisationen Hela Sverige ska leva och har en bred kunskap om omställningsarbete. Med exempel från den nya boken Sverige ställer om inspirerar han med sin föreläsning till förändringsarbete på landsbygden och i stad.

17 april 2013 19 - 21
Var finns pengarna för ett hållbart samhälle?
IAK är en satsning som är ägd av sina 35 000 medlemmar och har rymts ekonomi som mål. För IAK är hållbar utveckling en självklarhet och de jobbar för att skapa förutsättningar för lokal ekonomi och långsiktig utveckling. Hampus Nilsson kommer att presentera hur det faktiskt finns en möjlighet att låta våra pengar arbeta för miljön istället för att placeras i det globala kassat.

24 april 2013 19 - 21
Lokala exempel på hållbart företagande
Hoppet för en mer miljömässigt hållbar samhällsutveckling ställs idag i stor utsträckning till upplysta konsumenterna och drivna småföretagare. Entreprenörer som drivs av en vilja att lösa miljöproblem ska pressa sin egen nisch mot mer miljömässigt hållbara lösningar och närproducerade varor för att skapa en bättre framtid. I denna paneldebatt kommer företagare runt Rängen att kort presentera sin verksamhet och sedan följer en diskussion om hur fler kan motiveras att starta hållbara företag runt Rängen.

Börje Johansson har brukat marken ekologiskt i Hultabygden under mer än 30 år och under dessa lärt sig sambanden mellan energi, miljö och hållbarhet. Med sin mångåriga erfarenhet av praktiskt omställningsarbete i lokalsamhället bidrar han med kunskap och inspiration till att genomföra visioner.

Maria Ekman från Stafsäter Gårdsglass, grundat hösten 2011, är ett litet familjeföretag som erbjuder närproducerat glass. Glassen produceras på mjölk från korna på gården och i den mån det går kommer också övriga ingredienser från gården eller närliggande granngårdar.

Emanuel Eriksson på slottscaféet Bjärka-Säby som året runt vill föse bygden med det godaste, nyttigaste och vackraste brödet som finns. Ett bröd sammanfattat med den jordlott vi själva lever och rör oss kring. Bröd och bakverk utan onödiga tillsatser av såd som odlats med omsorg om den biologiska mångfalden.

Moderator är Martin Hultman som tillsammans med Louise Alenbrand just avslutat Leaderprojektet Bestorp- ett hållbart samhälle för alla generationer och nu driver Ekotourism runt Rängen som undersöker möjligheterna att utveckla hållbar turism i lokalsamhället.

Förslag från deltagarna i föreläsningsserien!

- Joggingsspår
- Multibollplan
- Teknik och organisation för att kunna samåka
- Gårdsbutiker
- Översiktsplan för Bestorp och Brokind
- Livsmedelsproducenter
- Gemensamma potatisodlingar
- Kolonilotter
- Studiecirkel
- Aktiviteter för barnen
- Energiproduktion (småskalig vinkraft, solceller m.m)
- Bredband, arbeta hemifrån
- Boodling
- Finansiering av digitalisering Eklunda
- Snabba på saneringen av fd.sågverket

Bestorps byalag 2007-2015

- Hemsida
- Byablad
- Förnyat badplats
- Föreläsningsserie om miljö- och klimat (Linköpings kommuns miljöpris 2012)
- Midsommarfirande
- Skapat en kulturvandring
- Översiktsplan
- Pendeltåg
- Kulturhus Eklunda
- Sanering av båthamnen från miljögifter
- Företagarförening
- Leaderprojekt

Ny miljötrend – allt fler samåker

PUBLICERAD 31 OKTOBER 2014

Miljötrenden sprider sig över landet, då allt fler via en gratis internettjänst kopplar ihop sig för att samåka.

Martin och Kaspar väntar på Emanuel i den lilla byn Bestorp två mil utanför Linköping. Igår loggade Martin in på den ideella organisationen Skjutsgruppens hemsida, registrerade sig och klickade i att han ville åka från Bestorp till Linköping. Sedan fick han ett sms av Emanuel som erbjöd skjuts.

– Det känns alltid lite fel och sitta själv i en bil in till Linköping från våra trakter. Det är väldigt energiineffektivt, säger Emanuel Eriksson.

300 pendlar från Bestorp till Linköping

Så här kan vem som helst i hela Sverige göra. Bestorps byalag där Martin, Emanuel och Ingrid ingår, har dessutom startat flera skjutsgrupper på hemsidan. Till exempel en för de 300 som pendlar från byn till Linköping.

– Det är tråkigt att se de som åker en och en i bilarna det är väldigt mycket pendeltrafik som åker utanför oss och då känns det jätteroligt att dels kunna åka med någon och ha sällskap och också för miljöns skull, säger Ingrid Eriksson.

att bo i, enligt Fokus, är Valdemarsvik (268).

Hållbart Bestorp hyllas

● **Linköping.** Ekoturism, kulturvandringar och nu senast en filmfestival med klimattema.

Bestorps byalag, söder om Linköping, har länge arbetat för en hållbar landsbygdsutveckling och nu uppmärksammas deras arbete av organistaionen Hela Sverige. Deras omställning till ett hållbart samhälle kommer att presenteras på ett möte i Stockholm i juni.

in det som händer nära dig! Ring Länstidningen på 0141-560 03 eller e-posta till redaktionen@lanstidningen.se. LINKÖPING

De ställer upp för Bestorp

Byalaget fick en nytändning efter nedläggningshot mot skolan.

BESTORP (LT) Bestorp i byalag har ryktet om sig att vara både frångångsrikt och aktort. Det är inget överdrift. Man arbetar med många frågor för att orten ska utvecklas och vara en bra plats att leva och verka på.

Ett byalag som kommit att låta tala om sig som det goda exemplet är det som finns i Bestorp. I och med att skolan blev nedläggningshotad 2007 fick byalaget en nytändning. Skolan är kvar och byalaget fortsätter arbetet med att utveckla orten på snart sagt alla plan.

Byalaget har dessutom tilldelats 2012 års miljö- och naturvårdsstipendium från Linköpings kommun.

Byalaget startade 1996. Vi var en liten grupp som var engagerade och vi marknadsförde den första upptakten ganska hårt. Det var 40 olika budskap på lapparna vi satte upp i byn. Vi fick hela huset fullt med folk och bildade små arbetsgrupper, berättar Göran Karlsson som är ordförande i Bestorps byalag.

Det rullade på fyra, fem år tills luften gick ur. Sedan var det nästan ingen verksamhet till skolan hotades av nedläggning 2007. Det blev en nystart för byalaget.

Arbetet för skolan engagerade runt 50 personer. Det blev medborgarförslag, möten på byn och man lämnade en rapport på 27 sidor som jämfört med kommunens egen, på fyra sidor, gav en mer omfattande underlag. Skolan är fortfarande kvar och byalaget är numera en resurs man räknar med från ansvarigt håll.

– Vårt underlag blev väldigt uppskattat av politiker. Det har blivit vårt signum sedan dess att jobba seriöst med landsbygdsfrågor och byalaget är inblandat i arbetet med översiktsplanen.

Några exempel på vad som rör sig på orten: – Norrängen och Sägareholmen har också egna samsälligheter som arbetar med sina frågor som att man fått kommunalt vatten indraget. Ett pågående arbete är Eklundsbiografen som ska digitaliseras, men det är mer en fråga för biograföreningen.

Eklunda var ursprungligen ett föreningshus med bostäder för sågverksarbetare, samlingslokaler och biograf. I hade man dans och det sålades både revy och teater 1958 brann Eklunda. Efter återuppbyggnad, men nu utbostäder.

Idag är byggnaden fortfarande en viktig plats i många aktiviteter. Bland de som nyttjar lokalerna är Pilenerfilmen som är ordförande i Bestorps byalag.

Det rullade på fyra, fem år tills luften gick ur. Sedan var det nästan ingen verksamhet till skolan hotades av nedläggning 2007. Det blev en nystart för byalaget.

Arbetet för skolan engagerade runt 50 personer. Det blev medborgarförslag, möten på byn och man lämnade en rapport på 27 sidor som jämfört med kommunens egen, på fyra sidor, gav en mer omfattande underlag. Skolan är fortfarande kvar och byalaget är numera en resurs man räknar med från ansvarigt håll.

I Sättra skola fortsätter kompisandan

"Skolan är Bestorps framtid"

Sättra skola blir kvar i första hand till 2012. Det tackar eleverna för. – Här kan alla vara med alla, säger Agnes Andrén som går i femman.

AV SVEN-ÅKE FASTH

Under vintern avslöjades det akuta nedläggningshotet mot tre landsbygdslokaler i kommunen. Det innebar bland annat att Sättra skola blir kvar till 2012 i första hand. Detta är möjligt genom att barn- och ungdomsnämnden garanteras cirka en miljon kronor extra under 2008 och därefter cirka tre miljoner 2009 och framåt.

– Engagerade medborgare och intressgrupper har presenterat tankvärda utvecklingsidéer. Många har också lyft fram skolornas betydelse för landsbygden samt en rad andra aspekter, som man menar borde utredas eller beaktas ytterligare, säger kommunstyrelsens ordförande Paul Lindvall (m) och fortsätter:

– Allians för Linköping (m, fp, kd och c) har vägt samman alla inkomna synpunkter och prövat dessa från ett helhetsperspektiv.

GLÄDJE OCH LÄTTNAD

När Dialog besöker Sättra skola och Bestorp för att se hur beslutet tas emot i bygen finner vi glädje och inte minst lättnad.

– Det är bra att skolan får vara kvar för det är en bra skola. Alla känner alla och alla kan vara med alla. Jag bor i Sättra och var lite orolig för att jag skulle behöva åka till en annan skola, säger Agnes Andrén.

Rektor Michael Johansson och skolans personal är också nöjda med beslutet. – Vi är alla jätteglada och firade med Pommac och tårter, berättar Michael Johansson.

Men han skjuter in att en förutsättning för att det ska gå att driva skolan ekonomiskt framöver är att det även i fortsättningen betalas ut glödsbyråkostnad som täcker de kostnader som finns på grund av för få elever.

Sättra skola har egentligen kapacitet att ta emot 100 elever. Idag går 67 elever på skolan. Rektorn ser ett ökat elevantal framför sig de närmaste åren – men 100 elever dröjer det väldigt länge innan skolan kan räkna med.

– Vi ser en ökande barnmängd. Lite minst verkar det som om en del sommarboende är på gång att förtta in permanent i bygen, förklarar Michael Johansson.

Om Sättra skola hade lagts ned så hade en 70-årig era brutits. Skolan byggdes nämligen 1938. Det innebär att lokalerna har ett anseeligt antal år på nacken.

Men enligt Michael Johansson går det inte att klaga på standarden. Det är funktionella skollokaler som underhålls på ett bra sätt menar han. Direktort skulle han önska sig en större idrottsplats.

VIKTIG FÖR BYGDEN

Sättra skola är mycket viktig för Bestorp. Det är alla inblandade överens om. Det var också det argument som de engagerade föräldrarna tryckte mest på, enligt Michael Johansson.

– Det är ju så att en utbyggnad av Bestorp gynnas av närheten till skolan, menar han och tillägger: – Även den dåliga vägen som eleverna skulle bussas på till Brokindsskolan vid en nedläggning var ett tungt argument från föräldrarna.

Michael Johansson tycker att den största skillnaden mellan en landsbygdskola och en skola i tätorten är den lugna atmosfären för eleverna:

– Barnen vill vara barn längre. De har lättare att samsas mellan åldrarna. Och skolpersonalen känner barn och föräldrar vilket gör det lättare att lära in.

Det bevisas att eleverna i Sättra skola rent pedagogiskt ligger bra till.

– De nationella proven i femman visar bra resultat. Jag tycker att vi ligger på en ganska bra nivå, säger han.

CYKLAR FRÅN BESTORP

Nästän hållits av eleverna i Sättra skola bor i Bestorp. De kan cykla eller gå till skolan på den gång- och cykelväg som byggdes för

Agnes Andrén och Fredrik Johansson är glada att de får gå kvar i Sättra skola. Att byta skola hade inte varit någon höjdpunkt, tycker de.

Foto: Göran Bilsson

Fredrik Johansson som går i fyran. – Jag bor i Bestorp och cyklar eller går till skolan. Det är bättre än att åka buss och framföra sin åsikt, säger Annika Högström.

– Så är det bra att det inte är många barn som går i Sättra skola. Det är inte så

Bestorps framtid, så att vi kan få hit barnfamiljer. Man man har engagerat sig för att rädda skolan genom att gå på möten och framföra sin åsikt, säger Annika Högström.

– På Sättra skola går elever i förskoleklass till sexan från Bestorp med omnejd och Bjärka Sälby. Det finns även främj-

Kontakta dina politiker i Vårdsnäs

Kommunfullmäktige i Linköping har elva geografiska utskott, ett för varje kommunal. Vi är din länk till kommunen. Välkommen att höra av dig till oss om frågor i din kommun! Vårdsnäs utskott omfattar församlingarna Väst, Vårdsnäs, Skeda. Tjänsterna Sturefors, Bestorp, Brokind, Skeda Udde.

Beni Klehrén (kd) ordförande tel. 540 15, 22 77 80 e-post: Beni.Klehrén@linkoping.se

Sverker Borell (j) vice ordförande tel. 10 49 35, 37 08 12 e-post: Sverker.Borell@linkoping.se

Göran Falkenberg (m) tel. 413 98 e-post: goran.falkenberg@brokind.com

Beata Douglas Anderberg (m) tel. 850 80 e-post: beata.douglas_anderberg@mnn.com

Bengt Wollö (c) tel. 525 80

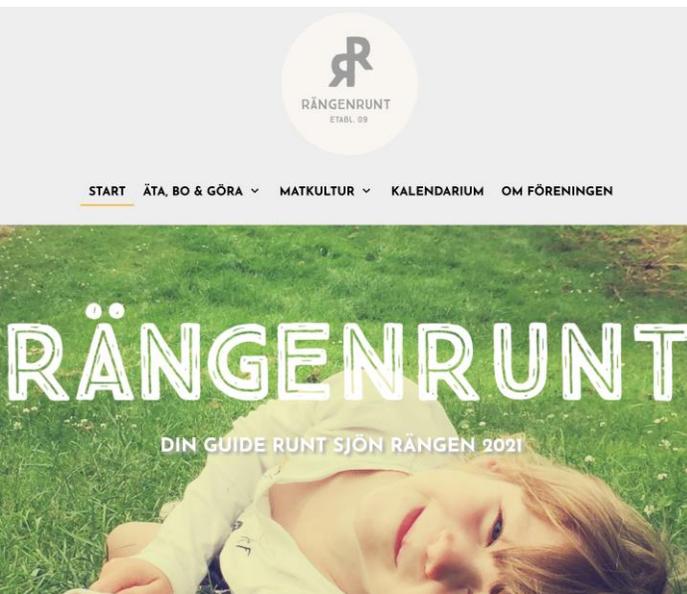

Tommy Pettersson (s) tel. 15 03 38, 14 49 10 e-post: Tommy.Pettersson@linkoping.se

Gunilla Wetterling (mp) tel. 15 46 94

Ek(o)turism Rängen Runt, bland annat Vildsvinsfestival 2021

I videon berättar Emanuel "Obelix" Eriksson om vildsvinens betydelse i Linköping. Foto: Daniel Diaz/SVT

Obelix: "Behöver ätas mer vildsvin"

UPPDATERAD 25 SEPTEMBER 2021 PUBLICERAD 25 SEPTEMBER 2021

Vid Stafsäter gård i Linköping är vildsvinsfestivalen en ny tradition där det bjuds på eklandskapets "bästa" vildsvin i form av pulled pork, pizza

PROGRAM

25 SEPTEMBER

- 30 sekunders enskild reflexion
- Vilka olika sorters projekt samskapar du i relation med andra för att den lokala ekonomin ska blomstra?

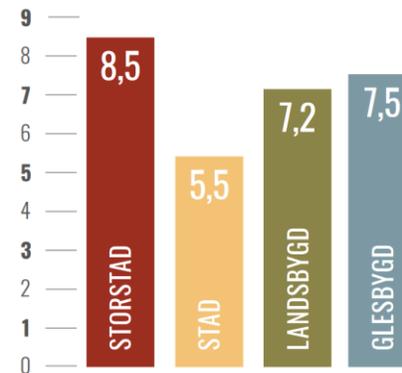
**MEN, HÄNGER INTE DET
LOKALA OCH GLOBALA
FAKTISKT IHOP...**

Jo!

Alla är vi inoljade i den fossilbaserade globala ekonomin – de med högre inkomster än mer

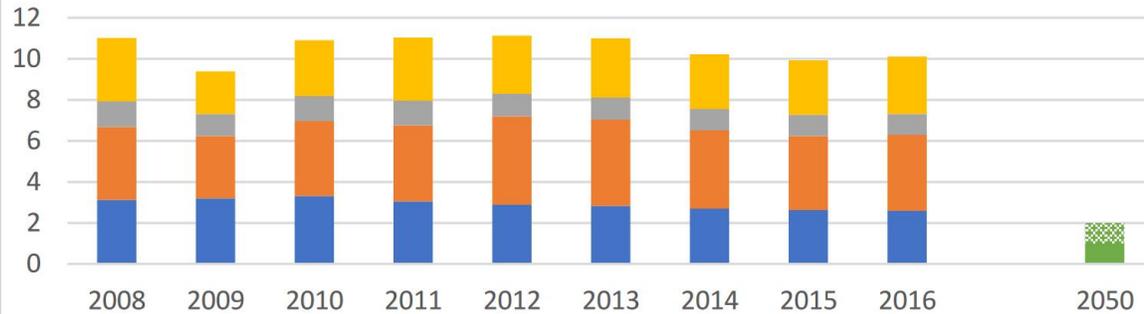
Storstadsbor släpper ut mest i Sverige.

Jordbruksverkets beräkning är konsumtionsbaserad. Ett annat sätt att beräkna utsläpp är att se till produktionens utsläpp. Som tabellen till höger visar så ger en produktionsbaserad beräkning av klimatpåverkan i land och stad ett liknande resultat, det vill säga att personer i storstäder släpper ut mest och att personer i mindre städer släpper ut minst. Sett till produktion har Sverige totalt minskat sin klimatpåverkan med 25 procent sedan 1990. Men räknar vi istället svenskarnas konsumtion så har vi tvärtom ökat våra utsläpp med 50 procent under samma period.¹⁴ Det vanligaste sättet att beräkna utsläpp är att räkna på de utsläpp som görs inom ett visst geografiskt territorium. Men Naturvårdsverket menar att konsumtionen av varor och tjänster behöver läggas till i beräkningen för att bilden av Sveriges klimatpåverkan ska bli fullständig och inkludera den klimatpåverkan som Sveriges konsumtion orsakar utomlands.¹⁵

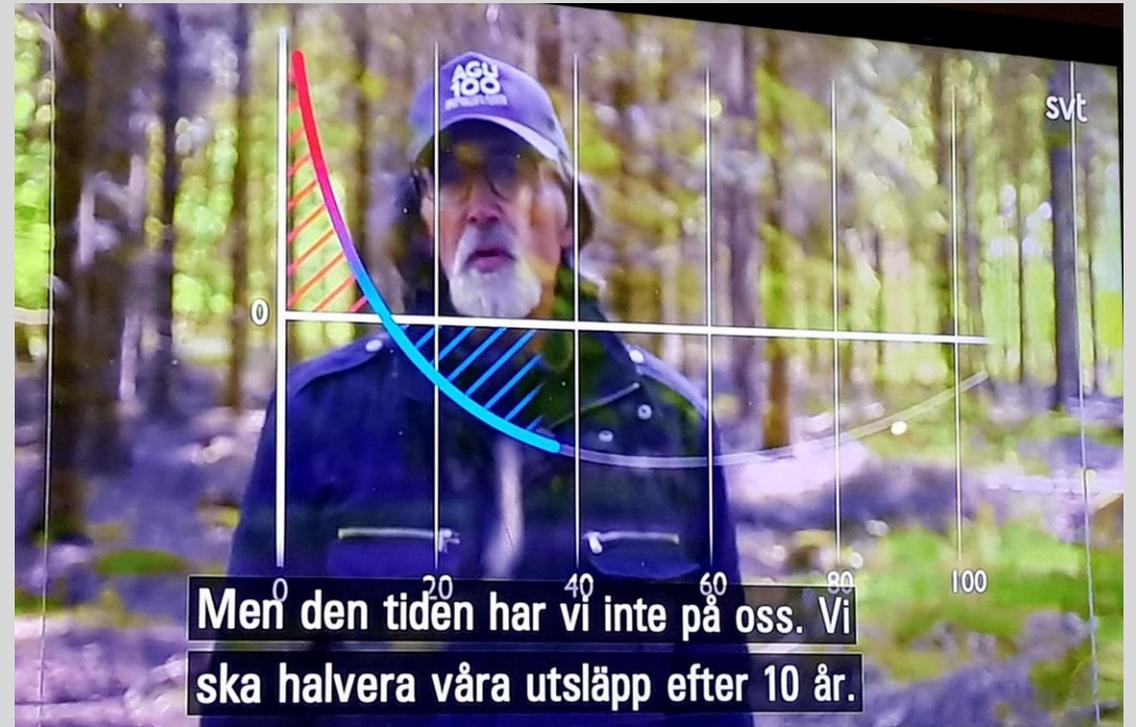
VÄXTHUSGASUTSLÄPP I STAD OCH LAND
– TON/CAPITA, SVERIGE 2015¹⁶

Historiska utsläpp och önskad nivå 2050

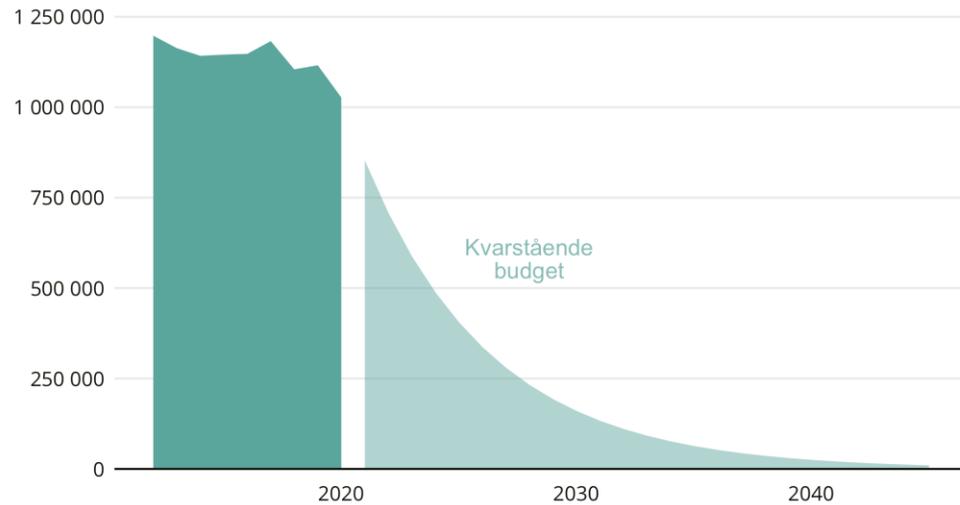
- IPCC:s prognos på nivå av utsläpp 2050 för att nå 2-gradersmålet
- IPCC:s prognos på nivå av utsläpp 2050 för att nå 1,5-gradersmålet
- Offentlig konsumtion och investeringar – utsläpp i andra länder
- Offentlig konsumtion och investeringar – utsläpp i Sverige
- Hushållens konsumtion – utsläpp i andra länder
- Hushållens konsumtion – utsläpp i Sverige

Historiska konsumtionsbaserade utsläpp per person i Sverige samt IPCC:s prognos på ca 1 ton/person 5-gradersmålet och 2 ton/person för att nå tvågradersmålet. Baserad på [Naturvårdsverkets diagram](#).

Södermanland behöver minska utsläppen med 17 procent per år för att hålla budget

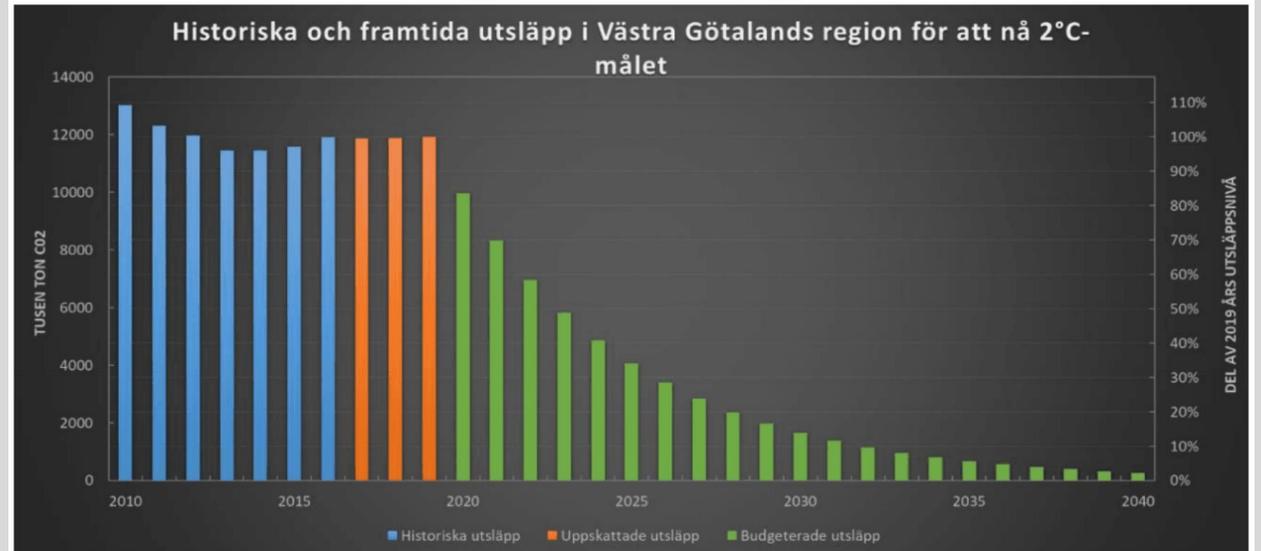
Faktiska utsläpp av koldioxid, i ton per år, samt **minskningen som krävs** för att klara Parisavtalet

Utsläppssiffrorna för 2019-2020 är en prognos

Källa: Klimatsekretariatet

– I och med det regionala utvecklingsansvaret har regionen en viktig samordnande roll i klimatomställningen. I Klimat2030 samlar vi och Länsstyrelsen i Västra Götaland näringsliv, akademi och kommuner, säger Gustaf Zettergren, miljöchef VGR.

Källa: Koldioxidbudget 2020-2040 Västra Götaland. Se fakta längst ned.

Gemensamma ansträngningar krävs

VAD SKA VI GÖRA DÅ?!?

Så lite som möjlighet av en del saker och så mycket som möjligt av andra grejor - så fort som möjligt...

?

Naturens
Rättigheter &
Ekologiska
maskuliniteter

GRÖNA LOKALEKONOMISKA
ANALYSER,
NATURENS RÄTTIGHETER
&
EKOLOGISKA MASKULINITETER

LEA

**Lokal ekonomisk analys för
hållbar utveckling**

METODBOX

http://www.friametoder.se/wp-content/uploads/2017/10/171105_LEA_manus.pdf

Innehåll

- Lokal ekonomisk analys för hållbar utveckling
- Den lokala utmaningen
LEA gör möjligheter synliga
Arbeta lokalt med hållbar utveckling
Lokal bytesbalans
Grön checklista
- LEA – ett verktyg för medvetna val
- Vad innehåller en LEA?
- Steg 1 - Komma igång
Forma projekt och arbetsgrupp
Sätta upp syfte och målsättning
Informera om arbetet
Bestämma geografiskt område
Beställa statistik
- Steg 2 - Beräkna lokal bytesbalans
På spaning efter "ekonomiskt läckage"
Beräkningsmodell för lokal bytesbalans
Formulär för lokal bytesbalans
- Steg 3 - Beskriva lokala resurser
Komplettera med mer statistik
Inventera naturresurser
Inventera andra lokala resurser
Formulär för lokala resurser
- Steg 4 - Diskutera klimatpåverkan och livsstil
Leva hållbart

LOKALEKONOMISK ANALYS BREDDADE PERSPEKTIVET

DETTA HAR VI GJORT

VAR? Fredriksberg och Sunnansjö.

NÄR? December 2019 – mars 2020. I sin helhet har arbetet tagit cirka 260 timmar att genomföra.

VM? Lokala projektgrupper, representation från Ludvika kommun och processledare från Hela Sverige ska leva.

VAD? Lokalekonomiska analyser har genomförts under parallella processer i två bygder i kommunen.

HUR? De lokalekonomiska analyserna har till stor del byggts på den traditionella LEA-modellen.

VARFÖR? Syftet har varit att möta det lokala behovet av utvecklande dialog och samverkan med kommunen, inspirera den lokala nivån till nya initiativ samt skapa möjligheter för grön, lokal tillväxt i linje med Agenda 2030.

VILKA ÄR VI OCH VART ÄR VI PÅ VÄG?
En lokalekonomisk analys för

HÅLLNÄS

LEA
Lokalekonomisk analys
Kultursystem Kinnekulle

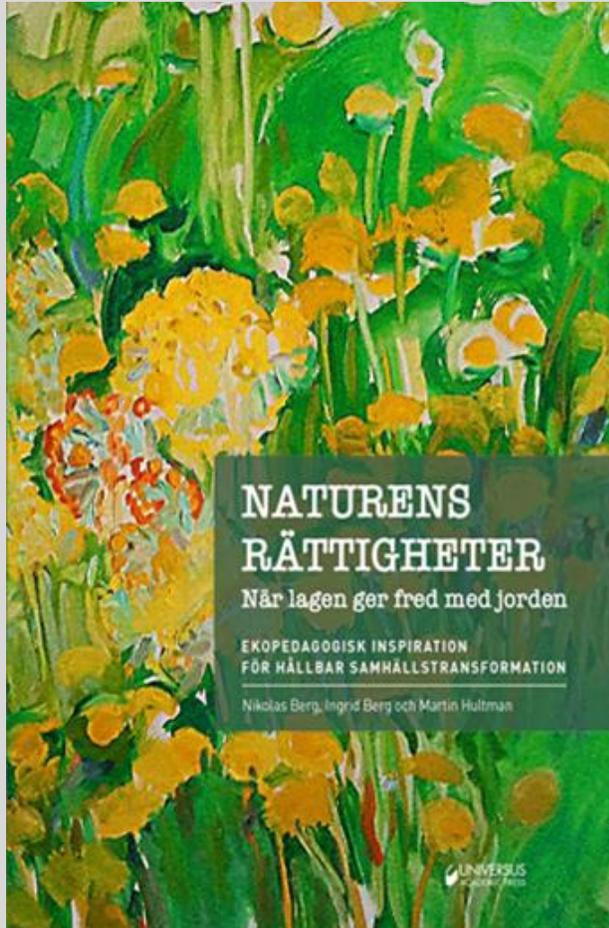
Foto: Raúl Carrasco Novoa

HAMMARKULLEN 2020-2030

LOKAL EKONOMISK ANALYS FÖR HÅLLBAR UTVECKLING I HAMMARKULLEN

Experten är: Ulla Herlitz VD för Mikrofonden Sverige och ordförande för Ekobanken! Kontaktas: 070 362 82 34, ulla.herlitz@mikrofonden.se

Naturens rättigheter

Unescos biosfärområden

Östra Vätterbranterna ingår i ett globalt nätverk bestående av cirka 701 biosfärområden i 124 länder världen över. I ett biosfärområde testas nya metoder och söks ny kunskap för att ge exempel på hur vi kan bevara ett naturområde samtidigt som människor hållbart ska kunna leva där. Ett biosfärområde ska tjäna som ett modellområde för hållbar utveckling och har tre huvudsakliga syften:

- bidra till att bevara kulturell och biologisk mångfald.
- främja ekonomisk utveckling och en samhällsutveckling som är ekologiskt och socialt hållbar.
- stödja forskning, utbildning, kunskapsutveckling och praktik.

Över hela världen, även här?

- Idag stödjer lagstiftning och subventioner en klimatförstörande och artutrotande ekonomi.
- Var och hur kan vi testa lagstiftning som istället kan stödja en hållbar Glokal Regenerativ Ekonomi (GREN)?
- Görs på Nya Zeeland, Equador m.m.
- Kan Vättern och biosfärområdet Vätterbranterna bli testzon? Eller nationalparken Tividen som utsträcks till Vättern?

PELLA LARSDOTTER THIEL:
*Transformativ lagstiftning
förändrar samhället*

WOUTER BLANKESTIJN
OCH ANNA MARTIN:
Att göra flodernas röster hörda

TEMA: NATURENS RÄTTIGHETER

Centrum för kommunstrategiska studier

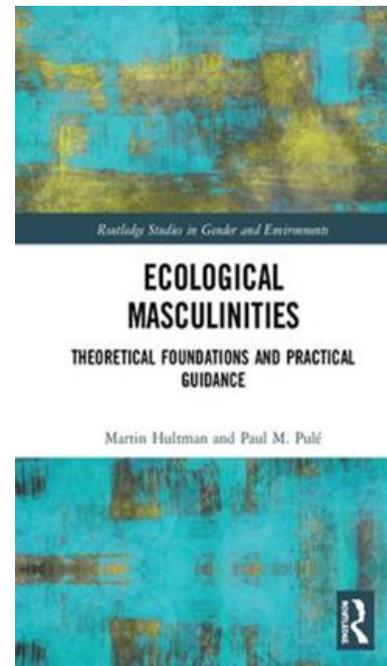
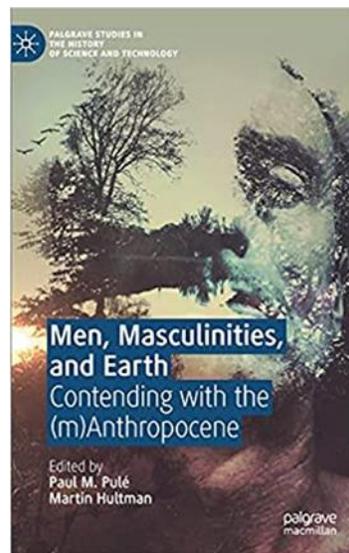
Att lokalisera ekonomin
Lokalekonomiska analyser, snedställdhet,
kvinnors företagande och hållbar landsbygdsutveckling

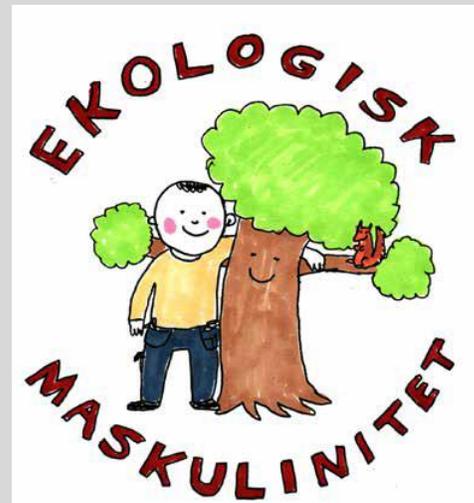
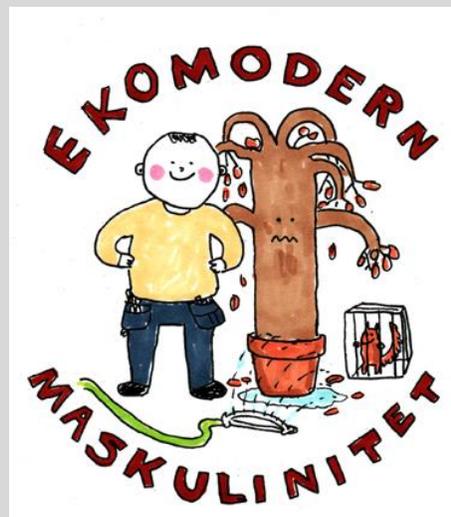
Martin Hultman

Rapport 2015:2

Linköpings universitet

https://jordensvanner.se/seriealbum_maskulinitet_klimat/

Normskifte – ekologiska maskuliniteter

- MÄN+UnderTallarna+Chalmers= Ledarskapsutbildning
- Testat, forskat och utvecklat i 5 år
- Lilla & stora rummet
- 8 träffar
- Ord-kropp
- Hjärta-hjärna
- Lokalt
- #menforfuture

Tidningen Syre
Klimatet kräver ny manlighet - Syre Stockholm [Besök](#)

os://tidningensstockholm/2019/n
mer-107/klimatet-kraver-ny-manlighet/

Centrum för kommunstrategiska studier

Att lokalisera ekonomin

Lokalekonomiska analyser, snedställdhet,
kvinnors företagande och hållbar landsbygdsutveckling

Martin Hultman

Rapport 2015:2

Linköpings universitet

Nuvarande och framtida potential i Bestorps näringsliv

En analys av LEA-statistik gällande Bestorp med fokus på kvinnligt företagande

1

Josefina Syssner (red.)

NYA VISIONER FÖR LANDSBYGDEN

Gert-Jan Hospers, Josefina Syssner (Eds.)

Dealing with Urban and Rural Shrinkage

Formal and Informal Strategies

European Regions

LIT

HTTPS://CIRKULAREKONOMI.SE/

Webinar **tisdagen den 16 november kl 9-15**

Hur förverkligar vi livgivande samhällen, organisationer och ekonomier samtidigt som vi undviker att förstöra jorden som vi lever med?

Välkommen till ett webinarium där erfarenheter från FORMAS forskningsprojekt "Framtidens gröna praktiker? Ekoprenörskap och Socialt entreprenörskap i en Cirkulär Ekonomi" presenteras, hemsidan www.cirkularekonomi.se lanseras och de första stegen tas för att realisera Nätverket för Cirkulärande.